

ΤΟΥ ΡΟΝΑΛΑΝΤ ΜΑΪΝΑΡΝΤΟΥΣ

Κινητικότητα στο τρίγωνο Ελλάδα, Τουρκία, Γερμανία

Η διαφορά δύσκολα θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερη. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στο Βερολίνο, όλες οι πλευρές επαίνεσαν τον έλληνα Πρωθυπουργό. Πολιτικοί διαφορετικών αποχρώσεων εξύμνησαν τον φιλοξενούμενο ως έναν ηγέτη που κατάφερε να ξαναστήσει στα πόδια της τη συντριμμένη ελληνική οικονομία. Η κοινή αντίληψη στα μέσα μαζικής ενημέρωσης: να ένας πιστός και αξιόπιστος σύμμαχος με τον οποίο δεν υπάρχουν θεμελιώδεις διαφορές. Και οι δυο πλευρές μίλησαν για φιλία μεταξύ Γερμανίας και Ελλάδας. Πρόκειται για μια πολιτική ρητορική που δύσκολα μπορούσε να φανταστεί κανείς πριν από λίγα χρόνια. Μια εντελώς διαφορετική εικόνα προκύπτει από την επίσκεψη του τούρκου προέδρου στο Βερολίνο. Τα σχόλια και οι δηλώσεις ορισμένων πολιτικών δημιουργούσαν την εντύπωση ότι ο Ερντογάν ήλθε ως αντίπαλος, σχεδόν ως εχθρός. Πρόσφατη δημοσκόπηση κατέδειξε ότι σχεδόν οι μισοί των ερωτηθέντων θα προτιμούσαν να ακυρωθεί η επίσκεψη. Η γερμανική κυβέρνηση άφησε να εννοηθεί ότι οι επίσημες σχέσεις – και η προσωπική σχέση μεταξύ του γερμανού καγκελάρου και του τούρκου προέδρου – κάθε άλλο παρά χαλαρές είναι.

Ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή επιβαρύνει περαιτέρω το κλίμα μεταξύ Βερολίνου και Αγκυρας. Για ιστορικούς λόγους, η Γερμανία αποτελεί έναν από τους πιο συνεπείς υποστηρικτές του Ισραήλ, ενώ ο Ερντογάν είναι ένας από τους πιο σκληρούς επικριτές της ισραηλινής πολιτικής παγκοσμίως. Είναι απίθανο ο Σολτς και ο Ερντογάν να ξεπεράσουν τις διαφορές τους σε αυτό το ζήτημα.

Ασχέτως των θεμελιωδών διαφορών με την Τουρκία για την πολιτική της Μέσης Ανατολής, ο Σολτς και ο Μπισσάκης συμφωνούν όμως ότι δεν υπάρχει εναλλακτική λύση από τον διάλογο με την Τουρκία: «Το γεγονός ότι διαφωνούμε με τον πρόεδρο Ερντογάν στον ρόλο της Χαμάς δεν σημαίνει ότι δεν μπορούμε να τον υποδεχτούμε στην Αθήνα, όπως τον υποδέχεται εξάλλου και ο καγκελάριος Σολτς στο Βερολίνο» είπε χαρακτηριστικά ο έλληνας Πρωθυπουργός.

Μολοντί Σολτς και Μπισσάκης ανήκουν σε διαφορετικά πολιτικο-ιδεολογικά στρατόπεδα, τους ενώνει ο πραγματισμός και η συνειδητοποίηση των αναγκών της Realpolitik. Οι τελευταίες εξελίξεις στις ελληνοτουρκικές σχέσεις επιβεβαιώνουν την παρατήρηση αυτή. Σε αυτό το θέμα ο Σολτς εξέφρασε την ικανοποίησή του για την προσέγγιση και την αισιοδοξία του για τις περαιτέρω εξελίξεις στο ελληνοτουρκικό μέτωπο. Έχει ενδιαφέρον ότι ο γερμανός καγκελάριος δεν έκρυψε ότι το Βερολίνο «προσπάθησε να βοηθήσει (στη διαδικασία αυτή) τα τελευταία χρόνια».

Το μείζον θέμα στο οποίο Βερολίνο και Αθήνα ακολουθούν κοινή στρατηγική απέναντι στην Τουρκία είναι το Μεταναστευτικό. Και οι δύο επιθυμούν να καταπολεμήσουν την παράτυπη μετανάστευση. Εδώ η Αγκυρα παίζει καθοριστικό ρόλο. Αθήνα και Βερολίνο πιέζουν για την ανανέωση της συμφωνίας του 2016 μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας. Εναπόκειται τώρα στον Σολτς να επιτύχει συμφωνία με τον Ερντογάν. Είναι γνωστό ότι η Αγκυρα θα διεκδικήσει πολιτικά και κυρίως οικονομικά ανταλλάγματα για τη συνεργασία της. Καταρχήν, η Ευρώπη φαίνεται διατεθειμένη να παράσχει νέα χρήματα στους Τούρκους προκειμένου να περιορίσουν τη ροή των προσφύγων. Στο Βερολίνο, ο Μπισσάκης ξεκαθάρισε ότι και η Ελλάδα αναμένει πρόσθετα κονδύλια από τις Βρυξέλλες για την προστασία των ευρωπαϊκών συνόρων. Στο θέμα αυτό όμως δεν κατάφερε να αποσπάσει δημόσια δέσμευση από τον Ολαφ Σολτς.